

Podsumowanie spotkań konsultacyjnych dotyczących lokalizacji i wyposażania punktów obserwacji ptaków nad Wisłą

Spotkania konsultacyjne dotyczące punktów obserwacji ptaków nad Wisłą stanowiły część obszernych konsultacji społecznych pn. „Wpłyn na Wisłę! Przyjdź na brzeg!” prowadzonych przez Zarząd Mienia m.st. Warszawy we współpracy z Centrum Komunikacji Społecznej w ramach projektu LIFE+ „WislaWarszawska.pl”.

Wiślane konsultacje są realizowane od czerwca do połowy października 2013 r.

Spotkania konsultacyjne przeprowadzono w formie czterech spacerów badawczych do miejsc potencjalnych lokalizacji punktów obserwacji ptaków nad Wisłą.

Spacer odbył się w lipcu 2013 r. w następujących terminach:

spacer I – Wawer, 6 lipca 2013

spacer II – Most Gdański, Most Śląsko-Dąbrowski, Most Świętokrzyski, 11 lipca 2013

spacer III – Czajka-kolektor, 16 lipca 2013

spacer IV – Most Grota-Roweckiego, 24 lipca 2013

Łącznie we wszystkich czterech spacerach wzięło udział 50 osób.

Celem konsultacji było zebranie opinii w zakresie wyboru najlepszych lokalizacji dla czterech planowanych punktów obserwacji ptaków oraz pomysłów na ich wyposażenie i oznakowanie w terenie. Zebrane podczas konsultacji uwagi zostaną włączone w formie wytycznych do projektu szlaku rekreacyjno-edukacyjnego, którego budowa rozpocznie się jesienią 2014 r.

Informacje na temat punktów obserwacji ptaków

W ramach projektu LIFE+ „WislaWarszawska.pl” planowane jest stworzenie szlaku edukacyjno-rekreacyjnego oraz wyposażenie i oznakowanie czterech punktów do obserwacji ptaków nad Wisłą. Proponowane lokalizacje szlaku przyrodniczego i pozostałych obiektów przeznaczonych do rekreacji i edukacji przyrodniczej rozmieszczone są głównie wzdłuż prawego brzegu warszawskiego odcinka Wisły, na odcinku od Kępy Tarchomińskiej (529 km) po Nadwiśle (Miedzeszyn; 498-499 km). Dwie z czterech lokalizacji będą miały formę punktu na moście wyposażonego w lunetę.

Unikalne lasy łąkowe i naturalny układ brzegowy powodują, że tereny nadrzeczne w Warszawie stanowią siedlisko wielu ciekawych gatunków ptaków oraz innych zwierząt. Utworzenie szlaku pieszego oraz wyznaczonych punktów obserwacji ptaków pozwoli na skierowanie ruchu turystycznego w konkretne miejsca oraz ograniczenie go w miejscach ważnych z punktu widzenia ochrony ptaków i ich siedlisk. Już teraz ornitology i pozostali amatorzy ptasich obserwacji wykorzystują nadwiślańskie tereny do prowadzenia działań przyrodniczych, a w przyszłości będą one jeszcze bardziej dostępne, m.in. dzięki oznakowaniu i wyposażeniu w lunety kilku punktów najbardziej nadających się do prowadzenia ptasich obserwacji.

Akcja informacyjna

Informacja na temat spacerów badawczych została umieszczona na [Warszawskiej Platformie Konsultacji Społecznych](#) oraz na stronie internetowej projektu www.wislawarszawska.pl, a także na profilach Facebook konsultacji i projektu.

Organizatorzy przygotowali informację prasową na temat startu konsultacji „Wpłyn na Wisłę! Przyjdź na brzeg!” oraz rozpoczynających się spacerów badawczych. Informacja ta została opublikowana na stronach internetowych Urzędu Miasta oraz niektórych dzielnic, w szczególności tych, na terenie których odbywały się spacer (Białołęka, Wawer).

O konsultacjach punktów obserwacyjnych informowała również ulotka, która w liczbie 6600 sztuk została przekazana do urzędów dzielnic, stołecznych organizacji pozarządowych oraz najpopularniejszych warszawskich miejsc publicznych oraz klubokawiarni, w szczególności tych położonych nad rzeką. Akcja informacyjna była wspierana plakatem, który informował w sposób ogólny o starcie konsultacji nt. Wisły. Plakat w nakładzie 660 sztuk został rozpowszechniony wraz z ulotkami informacyjnymi.

Zaproszenie do udziału w spotkaniach konsultacyjnych zostało również wysłane do warszawskich organizacji pozarządowych oraz umieszczone na portalu pozarządowym www.ngo.pl.

Forma konsultacji

Spotkania konsultacyjne miały formę dwugodzinnych spacerów badawczych nad Wisłę do miejsc potencjalnych lokalizacji punktów obserwacji ptaków.

Spacery poprowadził doświadczony ornitolog, który pokazywał uczestnikom występujące podczas spaceru gatunki ptaków oraz odpowiadał na pytania. Na każdym spacerze byli obecni przedstawiciele Zarządu Mienia, którzy zbierali uwagi zgłaszane przez mieszkańców.

Mieszkańcy mieli możliwość zgłaszania uwag dotyczących następujących kwestii:

- jak zorganizować lub poprawić już istniejącą infrastrukturę punktu?
- jak informować o tym punkcie w terenie?
- gdzie konkretnie zlokalizować punkt (dotyczy punktów na mostach)?

Prezentacja zgłoszonych uwag

Punkt obserwacyjny w Wawrze:

- zadbać o dostępność punktu także z wody w formie mini-przystani dla wodniaków
- ławka, wiata oraz kosze nie powinny znajdować się nad samą wodą z powodu zalewania brzegu i naturalnej erozji rzecznej
- należy regularnie (codziennie) odbierać odpady
- przy brzegu można umieścić strzałkę do kosza na śmieci
- umieścić punkt obserwacyjny na drzewie
- umieścić punkt obserwacyjny w formie małej wieży widokowej lub ambony
- tablica informująca o punkcie powinna mieć w dużo większym stopniu charakter edukacyjny (zdjęcia ptaków plus informacje o przedstawianym gatunku), niż stanowić prezentację zakazów (zakazy nie przekonują, lepiej nagradzać)
- na tablicy mógłby znaleźć się napis „Dziękujemy za wyrzucenie odpadów”
- na tablicy można nawiązać do akcji Zarządu Mienia „Nie rozbijaj się na Wisłę”
- miejsce na ognisko – wyznaczone, obmurowane kamieniami, najlepiej w tym miejscu, gdzie są ślady po poprzednich ogniskach
- wyznaczyć parking i dogodny dojazd, najlepiej na terenie, gdzie naturalnie stworzył się parking; od parkingu zezwolić już tylko na ruch pieszy i rowerowy
- ustawić szlaban, który nie pozwoli na dojeżdżanie samochodem do samego brzegu rzeki
- infrastruktura punktu drewniana, pociągnięta preparatem ognioodpornym lub kamienno-drewniana
- w celu uporządkowania terenu usunąć część krzewów, np. klon jesionolistny

Punkt obserwacyjny Most Gdański, Śląsko-Dąbrowski lub Świętokrzyski:

- na Moście Gdańskim panuje bardzo duży hałas, gdyż jest to most samochodowo-tramwajowy; nie sprzyja to kontemplacji przyrody, zniechęca do przebywania w tym miejscu; dodatkowo chodniki są wąskie, na dolnym (tramwajowym) poziomie, po stronie po której jest widok na rzekę (po drugiej stronie jest most kolejowy), na całej szerokości ciągu pieszego została poprowadzona ścieżka rowerowa; most nie nadaje się do zlokalizowania punktu z lunetą
- na Moście Śląsko-Dąbrowskim jest nieco ciszej niż na M. Gdańskim, ale nadal poziom hałasu jest tam bardzo wysoki, uniemożliwiający swobodną obserwację ptaków; również chodniki dla pieszych są dość wąskie; most również nie nadaje się do zlokalizowania punktu z lunetą
- Most Świętokrzyski charakteryzuje się obszernym i ciekawym widokiem, szerokimi szlakami pieszymi i rowerowymi, znacznie mniejszym hałasem, co więcej to uczęszczany szlak komunikacyjny; most optymalny do zlokalizowania punktu z lunetą
- punkt należy zlokalizować bliżej prawego brzegu, po stronie północnej mostu, pod aktualnie istniejącym daszkiem przy barierze mostu
- można dostawić ławeczkę metalową i kosz
- przy Centrum Nauki Kopernik można ustawić tablicę informującą o punkcie

Punkt obserwacyjny Czajka-kolektor:

- wybudować platformę na podniesieniu, co pozwoli spłaszczyć pochyłość i uniknąć chodzenia po śliskiej powierzchni zwłaszcza zimą, ale także umożliwi obserwację ptaków podczas wyższych stanów wody
- platforma mogłaby być metalowa, co chroniłoby przed gniciem od podtapiania i podpaleniami, należałoby pokryć ją antyrdzewnym płynem
- przygotować wygodne dojście do punktu od wału, tj, poprawić schodki
- dobudować do platformy barierki (taras widokowy)
- ławki, kosze i tablicę informacyjną umieścić wyżej, za zadrzewieniem, żeby chronić przed zalaniem i informować osoby niezorientowane o istnieniu dogodnego punktu obserwacji ptaków
- tablica powinna zawierać informacje o cechach charakterystycznych tego miejsca i najpopularniejszych gatunkach ptaków tu występujących; trzeba sprawdzić, jakie informacje zostały umieszczone na innych, już istniejących tablicach, aby nie powielać treści
- wzdłuż wału więcej koszy na śmieci, których teraz jest za mało i są za rzadko opróżniane
- schodki z platformy, żeby zejść niżej, do rzeki, np. dla wędkarzy

Punkt obserwacyjny Most Grota-Roweckiego:

- z racji na zaczynający się w 2013 r. remont generalny mostu nie warto lokalizować tu punktu obserwacji ptaków; budowa mostu wiąże się również ze zwiększonym hałasem, ruchem oraz składowaniem materiałów budowlanych na brzegu; można pomyśleć o tej lokalizacji w przyszłości, gdy nowy most będzie już gotowy
- jeżeli jest wola, aby utrzymać dwa punkty obserwacyjne na warszawskich mostach rekomendowany jest Most Siekierkowski (uczęszczany, szeroki pas pieszo-rowerowy)
- można wprowadzić zainstalowanie lunety do projektu nowego mostu (Grota-Roweckiego)
- jako ewentualny punkt obserwacji ptaków można wykorzystać nieodległy mostek technologiczny przy elektrociepłowni Żerań, który ma być przekazany Miastu; będzie to przeprawa wyłącznie pieszo-rowerowa, ale jest z kolei dość daleko od rzeki
- ciekawym pomysłem na obserwację ptaków byłby taras podwieszany pod mostem z widocznością na obie strony, np. pomiędzy jednym przęsłem a drugim

Raport ostateczny wraz z odniesieniem się do uwag zostanie opublikowany po zakończeniu całego procesu konsultacji „Wpłyn na Wisłę! Przyjdź na brzeg!” w listopadzie 2013 r.